

12 ตุลาคม 2569

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ธพท.ว. 6417/2569 เรื่อง นำส่งประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับ
หลักเกณฑ์การกำกับธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และ
รถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จำนวน 2 ฉบับ

ธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญสำหรับประชาชน ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจดังกล่าวมีขนาดใหญ่ มีปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก ครอบคลุมการให้บริการกับประชาชนในวงกว้าง และมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมและประชาชนผู้ใช้บริการอย่างกว้างขวาง จึงได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2568 ให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) เป็นหน่วยงานกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าว

ธพท. โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงได้ออกประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 2 ฉบับ ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2569 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 143 ตอนพิเศษ 246 ง ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2569 แล้ว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 เป็นต้นไป เพื่อให้ผู้ประกอบการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่อยู่ภายใต้การกำกับของ ธพท. มีการจัดการด้านการให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม อันจะส่งผลให้ลูกค้าได้รับบริการทางการเงินที่มีมาตรฐาน และได้รับข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วนภายใต้ราคาและเงื่อนไขที่เหมาะสม รวมถึงเพดานดอกเบี้ยที่เป็นธรรม ตลอดจนได้รับการดูแลช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาในการชำระหนี้ อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างยั่งยืน สรุปลงสาระสำคัญ ดังนี้

1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อยกระดับให้มีการจัดการด้านการให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ครอบคลุมสาระสำคัญในเรื่อง (1) การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูล

ดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ (2) อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บ (3) ประเภทและรายการค่าบริการและเบี้ยปรับ (4) การจัดทำตารางแสดงภาระหนี้ (5) การปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีหรือการเลิกสัญญาที่กำหนด (6) การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ (7) การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบ และเป็นธรรม และ (8) การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก

2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 52/2569 เรื่อง การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ และการตัดชำระหนี้ (ฉบับที่ 3) เพื่อปรับปรุงคำจำกัดความในหลักเกณฑ์การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ และการตัดชำระหนี้ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ให้เข้าซื้อและให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ และสอดคล้องตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

อรมนต์ จันทพันธ์

(นางอรมนต์ จันทพันธ์)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ผู้ว่าการแทน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 51/2569 การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบลิสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
 2. ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ 52/2569 เรื่อง การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ และการตัดชำระหนี้ (ฉบับที่ 3)

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ฝ่ายนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ RLP-RPD@bot.or.th, FCPolicyDiv@bot.or.th

เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและ
การให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นแหล่งเงินทุนสำคัญสำหรับประชาชน ซึ่งในปัจจุบันธุรกิจดังกล่าวมีขนาดใหญ่ มีปริมาณธุรกรรมจำนวนมาก ครอบคลุมการให้บริการกับประชาชนในวงกว้าง มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมและประชาชนผู้ใช้บริการอย่างกว้างขวาง กระทรวงการคลังจึงออกพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้การประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2568 เพื่อกำกับดูแลการประกอบธุรกิจดังกล่าว โดยให้อำนาจธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานกำกับดูแลผู้ซึ่งประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่มีใช้สถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงได้ออกประกาศฉบับนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่เป็นสถาบันการเงินเฉพาะกิจ มีการบริหารจัดการด้านการให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม อันจะส่งผลให้ลูกค้าได้รับบริการทางการเงินที่มีมาตรฐาน และข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ครบถ้วน ภายใต้ราคาและเงื่อนไขที่เหมาะสม รวมถึงเพดานดอกเบี้ยที่เป็นธรรม ตลอดจนได้รับการดูแลช่วยเหลือเมื่อมีปัญหาในการชำระหนี้ อันจะเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้การประกอบธุรกิจเป็นไปอย่างยั่งยืน

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 120/1 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ธนาคารแห่งประเทศไทยโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจการให้เข้าซื้อและการให้เข้าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจถือปฏิบัติตามที่กำหนดในประกาศฉบับนี้

3. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินทุกแห่ง ทั้งนี้ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ โดยให้คำนึงถึงความสอดคล้องกับหลักการของศาสนาอิสลาม

4. เนื้อหา

4.1 คำจำกัดความ

ในประกาศฉบับนี้

“การให้เช่าซื้อ” หมายความว่า การให้เช่าซื้อตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดยมีทรัพย์สินที่ให้เช่าซื้อเป็นรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

“การให้เช่าแบบลีสซิง” หมายความว่า การให้เช่ารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ในลักษณะที่เป็นสัญญาเช่าที่ทำให้เกิดการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดที่ผู้เป็นเจ้าของพึงได้รับจากสินทรัพย์ให้แก่ผู้เช่า โดยผู้ให้เช่าจัดการรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ตามความประสงค์ของผู้เช่า เพื่อให้ผู้เช่าได้ใช้ประโยชน์ในรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์นั้น ทั้งนี้ ผู้เช่าจะบอกเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดเพียงฝ่ายเดียวไม่ได้ และเมื่อสิ้นสุดสัญญาเช่า สิทธิในการซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ที่เช่าขึ้นอยู่กับการตกลงของผู้ให้เช่าและผู้เช่า โดยในการทำสัญญาต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกับลักษณะของสัญญาเช่าเงินทุนตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินว่าด้วยสัญญาเช่าด้วย

“รถยนต์” หมายความว่า รถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“รถจักรยานยนต์” หมายความว่า รถจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

“ลูกค้า” หมายความว่า บุคคลธรรมดาและนิติบุคคลซึ่งใช้บริการการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิง และให้หมายความรวมถึงผู้ติดต่อสอบถามข้อมูล ผู้ที่รับทราบข้อมูลผ่านสื่อต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ และผู้ที่ได้รับการเสนอหรือชักชวนจากผู้ประกอบการเพื่อให้เลือกใช้บริการการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิง

“ผู้ประกอบการ” หมายความว่า สถาบันการเงินเฉพาะกิจตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงินซึ่งประกอบธุรกิจการให้เช่าซื้อหรือประกอบธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นทางค้าปกติ

“ค่าบริการ” หมายความว่า บรรดาเงิน ทรัพย์สิน หรือสิ่งอื่นที่อาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน นอกจากดอกเบี้ยหรือส่วนลดที่ผู้ประกอบการธุรกิจได้รับจากลูกค้าเนื่องจากการประกอบธุรกิจ ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่า ค่าบริการ ค่าธรรมเนียม หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดก็ตาม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเบี้ยปรับที่อาจเรียกได้ตามมาตรา 46 (7) แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา 10 (6) แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดให้การประกอบธุรกิจการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พ.ศ. 2568

“ดอกเบี้ยผิदनัดชำระหนี้” หมายถึง ดอกเบี้ยที่ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บจากลูกค้าในกรณีผิदनัดชำระหนี้ ซึ่งมีการคิดค่าเสียหายที่กำหนดไว้ล่วงหน้าเพิ่มขึ้นจากอัตราดอกเบี้ยในกรณีปกติ

4.2 หลักการ

หลักการสำคัญของประกาศฉบับนี้ มุ่งหมายให้ผู้ประกอบการธุรกิจให้บริการลูกค้าอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม ครอบคลุมช่วงเวลาตั้งแต่ก่อนหรือกำลังจะใช้บริการ ระหว่างการปฏิบัติ ตามสัญญาเช่าซื้อหรือเช่าแบบลีสซิง หรือเมื่อลูกค้ามีปัญหาในการชำระค่างวด ตลอดจนจนถึงการดำเนินการ ตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองลูกค้า ซึ่งประกอบด้วย

- (1) ลูกค้าเชื่อมั่นได้ว่าผู้ประกอบการมุ่งมั่นการให้บริการอย่างเป็นธรรม และไม่เอาเปรียบ
- (2) ลูกค้าได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์และบริการอย่างเหมาะสมตรงกับความประสงค์และความสามารถของลูกค้า
- (3) ลูกค้าได้รับผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นธรรมทั้งด้านราคาและเงื่อนไข สอดคล้องกับต้นทุนผู้ประกอบการ
- (4) ลูกค้ามีสิทธิได้รับการให้บริการภายหลังการใช้ผลิตภัณฑ์อย่างสะดวกและได้รับความเป็นธรรม และ
- (5) ลูกค้าเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์

ทั้งนี้ ในการเรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าบริการ เบี้ยปรับ และค่าใช้จ่ายใด ๆ จากลูกค้า ผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงต้นทุนที่แท้จริง ในอัตราที่เป็นธรรม ไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อน ไม่เอาเปรียบลูกค้า รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลแก่ลูกค้าอย่างชัดเจนและโปร่งใส

4.3 หลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจ

ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ซึ่งถือเป็นมาตรฐานขั้นต่ำในการดำเนินการ โดยผู้ประกอบธุรกิจสามารถดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกค้ามากกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดได้ ทั้งนี้ สรุบบทบาทของการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในข้อนี้ เป็นไปตามเอกสารแนบ 1 ท้ายประกาศนี้

4.3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูลดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ สำหรับการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิงแก่ลูกค้าทุกประเภท

ผู้ประกอบธุรกิจต้องถือปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูลดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับ ดังนี้

(1) เรียกเก็บดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับจากลูกค้าอย่างเหมาะสม โดยราคาหรืออัตราที่กำหนดต้องมีความเป็นธรรม ไม่เอาเปรียบลูกค้า ไม่เรียกเก็บซ้ำซ้อน คำนึงถึงต้นทุนในด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงจากการให้บริการผลิตภัณฑ์หรือบริการ เช่น ต้นทุนในการจัดหาเงินทุน ต้นทุนในการบริหารความเสี่ยง ต้นทุนในการดำเนินการ หรือต้นทุนอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องหรือมีความจำเป็นต้องนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณากำหนดราคาหรืออัตราด้วย

ทั้งนี้ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในประกาศฉบับนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่นำดอกเบี้ย ค่าบริการ เบี้ยปรับ และค่าใช้จ่ายตามที่ผู้ประกอบธุรกิจได้จ่ายไปจริง และพอสมควรแก่เหตุมารวมกับจำนวนหนี้ที่ค้างชำระเพื่อคิดดอกเบี้ยและเบี้ยปรับอีก

(2) กำหนดหลักการคำนวณและฐานที่ใช้ในการคำนวณค่าบริการและเบี้ยปรับ ที่มีความสมเหตุสมผล สอดคล้องกับปัจจัยที่ทำให้เกิดต้นทุนของแต่ละรายการ รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบธุรกิจสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องหรือมีความจำเป็นต้องนำมาพิจารณาประกอบด้วย เช่น ค่าบริการที่เกิดขึ้นเป็นรายครั้ง ต้องไม่คำนวณเป็นอัตราร้อยละของราคารถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

(3) เรียกเก็บค่าบริการตามสัดส่วนช่วงเวลาที่ใช้บริการจริง โดยในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจมีการเรียกเก็บค่าบริการในการใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการจากลูกค้าล่วงหน้า หากในเวลาต่อมาลูกค้าแจ้งยกเลิกการใช้บริการก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้ชำระค่าบริการไปแล้ว ให้ผู้ประกอบธุรกิจคืนค่าบริการตามสัดส่วนของระยะเวลาที่ลูกค้ายังไม่ได้ใช้บริการ โดยผู้ประกอบธุรกิจสามารถพิจารณานำต้นทุน หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงมาหักออกจากค่าบริการดังกล่าวก่อนคืนลูกค้าได้ เช่น ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่หน่วยงานราชการ เว้นแต่กรณีมีหลักเกณฑ์หรือกฎหมายอื่นกำหนดแนวทางไว้เป็นการเฉพาะในเรื่องการคืนค่าบริการ ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์หรือกฎหมายนั้น

ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องกำหนดหลักการหรือเงื่อนไขการคืนค่าบริการ โดยแจ้งหลักการหรือเงื่อนไขการคืนค่าบริการให้ลูกค้าทราบอย่างชัดเจน และต้องแจ้งช่องทางในการคืนค่าบริการให้ลูกค้าทราบด้วย โดยผู้ประกอบธุรกิจควรพิจารณาเลือกใช้ช่องทางในการคืนค่าบริการที่ลูกค้าไม่ต้องเสียค่าบริการเพิ่มเติมเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตาม หากผู้ประกอบธุรกิจจำเป็นต้องใช้ช่องทางอื่นหรือลูกค้าประสงค์จะให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการคืนค่าบริการผ่านช่องทางอื่นซึ่งอาจมีค่าบริการที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องแจ้งให้ลูกค้าทราบถึงค่าบริการที่ลูกค้าอาจต้องรับผิดชอบด้วย

(4) เรียกเก็บค่าบริการโดยไม่ผลักภาระหรือสร้างภาระให้แก่ลูกค้าจนเกินสมควร และจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการชำระคืนของลูกค้าด้วย ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องไม่เรียกเก็บค่าบริการที่เกิดจากการดำเนินการภายในที่เป็นปกติวิสัย หรือการบริหารความเสี่ยงของผู้ประกอบธุรกิจเอง โดยไม่ได้ก่อให้เกิดประโยชน์เพิ่มเติมแก่ลูกค้า เช่น ค่าบริการการจัดทำสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการเป็นปกติกับลูกค้าทุกราย

(5) เปิดเผยข้อมูลดอกเบี้ย ค่าบริการ และเบี้ยปรับให้ลูกค้าทราบอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน เพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์หรือบริการ รวมทั้งรับทราบและเข้าใจในรายละเอียดและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายในระยะเวลาที่เหมาะสม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

(5.1) เปิดเผยข้อมูลในรูปแบบที่ลูกค้าสามารถเข้าใจได้ง่ายและไม่ซับซ้อน ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสารกับลูกค้าโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของช่องทางการสื่อสาร เช่น ประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สถานที่ทำการทุกแห่ง เผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน หรือช่องทางอื่นของผู้ประกอบธุรกิจ โดยข้อมูลขั้นต่ำที่ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผย ได้แก่

(5.1.1) ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) และอัตราดอกเบี้ยคงที่ (flat interest rate) (ร้อยละต่อปี) สูงสุดที่ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกเก็บจากลูกค้า จำแนกตามประเภทการให้สินเชื่อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องแสดงข้อความกำกับว่าเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงหรืออัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ด้วย

(5.1.2) ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยผิบนัดชำระหนี้ (ร้อยละต่อปี) สูงสุดที่ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกเก็บจากลูกค้าในกรณีที่ลูกค้าผิบนัดชำระหนี้

ทั้งนี้ สำหรับข้อมูลในข้อ (5.1.1) และ (5.1.2) ข้างต้น หากผู้ประกอบธุรกิจกำหนดอัตราดอกเบี้ยตามสัญญาเป็นอัตราลอยตัวเพื่อใช้อ้างอิงในการเรียกเก็บดอกเบี้ยจากลูกค้า ผู้ประกอบธุรกิจต้องเปิดเผยอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงนั้น และส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง (ถ้ามี) ด้วย

(5.1.3) ข้อมูลค่าบริการ โดยระบุจำนวนหรืออัตราการเรียกเก็บ และหน่วยที่เรียกเก็บให้ชัดเจน เช่น บาทต่อครั้งของการให้บริการ หากค่าบริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจ เรียกเก็บมีจำนวนหรืออัตราที่แตกต่างกัน สามารถใช้ประมาณการหรือระบุจำนวนหรืออัตรานั้นเป็นช่วงได้

(5.1.4) ข้อมูลเบี้ยปรับ (ถ้ามี) โดยระบุจำนวนหรืออัตราการ เรียกเก็บและหน่วยที่เรียกเก็บให้ชัดเจน หากเบี้ยปรับที่ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บมีจำนวนหรืออัตรา ที่แตกต่างกัน สามารถใช้ประมาณการหรือระบุจำนวนหรืออัตรานั้นเป็นช่วงได้

(5.2) กรณีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลตามข้อ 4.3.1 (5.1) ผู้ประกอบการธุรกิจ ต้องสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนให้ลูกค้าทราบล่วงหน้าภายใน ระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น 30 วัน ผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่ใช้ในการสื่อสารกับลูกค้า

(5.3) กรณีที่ลูกค้าประสงค์ขอข้อมูลตามข้อ 4.3.1 (5.1) เพื่อประกอบ การตัดสินใจเลือกใช้บริการ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องสามารถมอบข้อมูลให้ลูกค้าได้

(5.4) ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจัดเก็บต้นฉบับของข้อมูลที่เปิดเผย ไม่ว่าจะอยู่ใน รูปของเอกสาร หรือสื่อบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือในรูปแบบใด ๆ เพื่อจัดให้ลูกค้า ศาล หรือหน่วยงานของรัฐได้ตามที่ร้องขอ โดยพิจารณาจัดเก็บต้นฉบับของข้อมูลให้สอดคล้องกับระยะเวลา การใช้ข้อมูลนั้นตามแต่ละวัตถุประสงค์ด้วย เช่น ผู้ประกอบการธุรกิจพิจารณาจัดเก็บต้นฉบับของข้อมูล ที่เปิดเผยเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี นับแต่วันที่อัตราที่ประกาศมีผลใช้บังคับ เพื่อประโยชน์ในการ พิจารณาคดีกรณีศาลร้องขอ

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ข้อ 4.3.1 (5.1) – (5.3) ไม่ใช้บังคับกับการเปิดเผย ข้อมูลค่าบริการหรือเบี้ยปรับที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อหรือการให้เช่าแบบลีสซิ่งที่ให้บริการแก่ลูกค้า นิติบุคคลขนาดใหญ่เฉพาะราย¹ อย่างไรก็ดี ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถพิจารณาดำเนินการเปิดเผย ข้อมูลแก่ลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่เฉพาะรายด้วยวิธีการที่เห็นว่าเหมาะสมได้ และต้องแจ้งข้อมูล ค่าบริการหรือเบี้ยปรับที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อหรือการให้เช่าแบบลีสซิ่งให้ลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่ เฉพาะรายทราบก่อนเริ่มใช้บริการหรือก่อนการเปลี่ยนแปลงจะมีผลใช้บังคับด้วย

กรณีหลักเกณฑ์ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยฉบับอื่นใดที่ใช้บังคับ กับธุรกิจการให้เช่าซื้อหรือการให้เช่าแบบลีสซิ่งมีเนื้อหาขัดหรือแย้งกับหลักเกณฑ์ในข้อ 4.3.1 ให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติตามข้อ 4.3.1 ของประกาศฉบับนี้แทน

¹ ลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่เฉพาะราย หมายถึง ลูกค้านิติบุคคลขนาดใหญ่ที่ผู้ประกอบการธุรกิจกำหนดประเภท จำนวน หรืออัตราของค่าบริการ ต่าง ๆ ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งอาจมีความแตกต่างจากลูกค้ารายอื่น

4.3.2 อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บสำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัว

ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บดอกเบี้ย โดยคำนวณเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงต่อปี (effective interest rate) ได้ไม่เกินอัตรา ดังนี้

- (1) กรณีรถยนต์ใหม่ไม่เกินอัตราร้อยละสิบต่อปี
- (2) กรณีรถยนต์ใช้แล้วไม่เกินอัตราร้อยละสิบห้าต่อปี
- (3) กรณีรถจักรยานยนต์ไม่เกินอัตราร้อยละยี่สิบสามต่อปี

4.3.3 ประเภทและรายการค่าบริการและเบี้ยปรับ สำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิงแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดา

ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บค่าบริการตามที่ได้จ่ายไปจริงและพอสมควรแก่เหตุก่อนบอกเลิกสัญญาได้ต่างหาก โดยไม่ต้องนำมาคำนวณรวมเป็นส่วนหนึ่งของดอกเบี้ยตามข้อ 4.3.2 ทั้งนี้ ตามลักษณะค่าใช้จ่ายที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(1) ค่าบริการที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิง เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการต้องจ่ายอันเนื่องมาจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิง และการผิบนัดชำระหนี้ของลูกค้า โดยสามารถเรียกเก็บค่าบริการได้เฉพาะรายการที่กำหนดไว้เท่านั้น ซึ่งจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

(1.1) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่หน่วยงานราชการ เช่น ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่กรมการขนส่งทางบก กรมสรรพากร

(1.2) ค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอกที่มีใช้หน่วยงานราชการ และค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการให้บริการแก่ลูกค้าและการผิบนัดชำระหนี้ของลูกค้า โดยผู้ประกอบการต้องไม่มีเจตนาเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ของหน่วยงานทางการ เช่น การจัดตั้งบริษัทผู้ให้บริการภายนอกเพื่อให้มีหลักฐานการเรียกเก็บค่าบริการและนำไปเรียกเก็บกับลูกค้า รวมทั้งต้องไม่เรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอก และค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นซ้ำซ้อนกัน รายการค่าบริการที่ผู้ประกอบการสามารถเรียกเก็บได้ตามที่กำหนดในเอกสารแนบ 2

(2) ค่าบริการอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง

ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บจากการให้บริการตามความประสงค์ของลูกค้า เช่น ค่าแปลเอกสารทะเบียนรถ ค่าซ่อมแซมรถ

ทั้งนี้ นอกเหนือจากการคิดดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้ตามข้อ 4.3.6 ที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะในประกาศฉบับนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องไม่เรียกเก็บเบี้ยปรับที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดา

4.3.4 การจัดทำตารางแสดงภาระหนี้ สำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคล

ธรรมดา

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจัดทำตารางแสดงภาระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อสำหรับลูกค้าแต่ละราย เพื่อส่งมอบให้ลูกค้าเมื่อมีการทำสัญญาเช่าซื้อ โดยให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ (1) จำนวนงวดค่าเช่าซื้อที่ต้องชำระ (2) วัน เดือน ปีที่ชำระเงินค่างวดเช่าซื้อ (3) จำนวนเงินค่าเช่าซื้อที่ชำระในแต่ละงวด โดยแยกเป็นเงินต้น ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ ภาษีมูลค่าเพิ่ม และ (4) จำนวนเงินค่าเช่าซื้อคงค้าง โดยแยกเป็นเงินต้นคงค้าง ดอกเบี้ยค่าเช่าซื้อ รวมทั้ง (5) จำนวนส่วนลดดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อในกรณีที่มีการปิดบัญชีก่อนกำหนด ทั้งนี้ ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ในเอกสารแนบ 3 ของประกาศฉบับนี้

4.3.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีหรือการเลิกสัญญาก่อนกำหนด

(1) การกำหนดเงื่อนไขการปิดบัญชีหรือการเลิกสัญญาก่อนกำหนด

ในสัญญา และการแจ้งให้ลูกค้าทราบในกระบวนการขาย สำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องระบุข้อตกลงในสัญญาที่มีสาระสำคัญและเงื่อนไขเกี่ยวกับการปิดบัญชีหรือการเลิกสัญญาก่อนกำหนดทุกรูปแบบ รวมถึงเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญาตามที่ได้ตกลงไว้กับลูกค้าให้ครบถ้วน โดยเงื่อนไขดังกล่าวต้องมีความเป็นธรรม ไม่เอาเปรียบลูกค้า คำนึงถึงต้นทุนต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจสามารถแสดงให้เห็นได้ว่ามีความเกี่ยวข้องหรือมีความจำเป็นในการดำเนินการดังกล่าว รวมถึงต้องถือปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ตกลงกันในสัญญาจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้นด้วย

นอกจากนี้ ในกระบวนการขาย ผู้ประกอบการธุรกิจต้องอธิบายให้ลูกค้าทราบถึงสาระสำคัญและเงื่อนไขของสัญญา ผลกระทบ ค่าบริการ และค่าใช้จ่ายที่อาจเกิดขึ้นกับลูกค้าให้ครบถ้วนชัดเจน รวมถึงผู้ประกอบการธุรกิจต้องอธิบายภาระดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาที่อาจเกิดขึ้นและการให้ส่วนลดดอกเบี้ยเช่าซื้อตามที่ระบุในเงื่อนไขสัญญาเพิ่มเติมด้วย

(2) การกำหนดส่วนลดดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อ สำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัว

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องถือปฏิบัติในเรื่องการกำหนดส่วนลดดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อในกรณีที่มีการปิดบัญชีหรือการยกเลิกสัญญาก่อนกำหนด ดังนี้

(2.1) กรณีลูกค้าประสงค์จะขอชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวเพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ โดยไม่ผ่อนชำระค่าเช่าซื้อเป็นรายงวดตามสัญญาเช่าซื้อ ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อแก่ลูกค้า ดังนี้

(2.1.1) กรณีชำระค่างวดมาแล้วไม่เกินหนึ่งในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

(2.1.2) กรณีชำระค่างวดมาแล้วเกินกว่าหนึ่งในสามแต่ไม่เกินสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

(2.1.3) กรณีชำระค่างวดมาแล้วเกินกว่าสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา ให้ได้รับส่วนลดทั้งหมดของดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

(2.2) กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจบอกเลิกสัญญาเช่าซื้อจากการที่ลูกค้าผิดสัญญา ให้ผู้ประกอบการธุรกิจคำนวณมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ โดยคำนวณจาก (1) ค่างวดที่ผิดนัดชำระ (2) ค่างวดที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อ (3) ค่าติดตามทวงถามหนี้ค่าเช่าซื้อ ก่อนบอกเลิกสัญญา (4) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจได้จ่ายแทนลูกค้าไป ตามที่ได้จ่ายไปจริง และพอสมควรแก่เหตุ ก่อนบอกเลิกสัญญา และ (5) ดอกเบีย้ผิดนัดชำระหนี้ก่อนบอกเลิกสัญญา และดำเนินการดังนี้

(2.2.1) กรณีลูกค้าหรือผู้ค้ำประกันใช้สิทธิซื้อตามมูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อ ก่อนผู้ประกอบการธุรกิจนำรถออกประมูลขายหรือขายทอดตลาด ผู้ประกอบการธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดดอกเบีย้เช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระแก่ลูกค้าตามอัตราและการคิดคำนวณตามข้อ 4.3.5 (2.1)

(2.2.2) กรณีผู้ประกอบการจำหน่ายรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์

ออกประมูลขายหรือขายทอดตลาด ผู้ประกอบการจะต้องควบคุมการขายให้เป็นไปด้วยความเที่ยงธรรมและโปร่งใส หากได้ราคาเกินกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อตามข้อ 4.3.5 (2.2) ผู้ประกอบการต้องคืนเงินส่วนที่เกินนั้นให้แก่ลูกค้า แต่หากได้ราคาน้อยกว่ามูลหนี้ส่วนที่ขาดอยู่ตามสัญญาเช่าซื้อลูกค้าต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาด ทั้งนี้ ผู้ประกอบการต้องไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระหลังจากที่บอกเลิกสัญญากับลูกค้า

ทั้งนี้ การคำนวณดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อให้แก่ลูกค้า ให้ใช้แนวทางที่กำหนดในมาตรฐานรายงานทางการเงินหรือมาตรฐานทางบัญชีว่าด้วยสัญญาเช่าที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

นอกจากนี้ กระบวนการบอกเลิกสัญญา การแจ้งลูกค้าและผู้ค้าประกันให้ทราบถึงสิทธิในการซื้อคืน รวมถึงการนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ออกขาย ให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยสัญญา เรื่อง ให้ธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์เป็นธุรกิจที่ควบคุมสัญญา

4.3.6 การคิดดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ สำหรับการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัว

การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ที่เหมาะสม และฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ ควรสอดคล้องกับภาระหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระตามความเป็นจริง โดยพิจารณาควบคู่ไปกับความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้า เพื่อสร้างวินัยและสนับสนุนให้ลูกค้าสามารถชำระหนี้คืนได้ โดยให้ผู้ประกอบการถือปฏิบัติ ดังนี้

(1) อัตราดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ ให้ผู้ประกอบการคำนึงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม เช่น ความเสี่ยงของลูกค้า ประวัติการจ่ายชำระหนี้ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ได้ไม่เกินร้อยละห้าต่อปี

(2) ฐานการคำนวณดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ ให้คำนวณบนฐานของค่างวดที่ค้างชำระ ซึ่งประกอบไปด้วย เงินต้น ดอกเบี้ย และภาษีมูลค่าเพิ่ม

ทั้งนี้ ในการคิดดอกเบี้ยผิदनชำระหนี้ตามหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.6 (1) และข้อ 4.3.6 (2) ข้างต้น ให้มีผลตราบเท่าที่สัญญามีผลผูกพัน

(3) ลำดับการตัดชำระหนี้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเงินที่ได้รับชำระหนี้ไปตัดชำระหนี้ตามยอดหนี้แต่ละงวด โดยให้ตัดค่าบริการ ดอกเบี้ย และเงินต้นของยอดหนี้ที่ลูกค้าค้างชำระนานที่สุดก่อน แล้วจึงค่อยตัดชำระยอดหนี้ที่ค้างชำระนานรองลงมา ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี หลักเกณฑ์ตามข้อ 4.3.6 (1) - (3) เป็นมาตรฐานขั้นต่ำ ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถดำเนินการที่เป็นประโยชน์แก่ลูกค้ามากกว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ เช่น ไม่เรียกเก็บดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้ เรียกเก็บในอัตราหรือจำนวนต่ำกว่าที่ประกาศฉบับนี้กำหนด คำนวณดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้จากฐานการคำนวณเฉพาะส่วนที่เป็นเงินต้นของค้างงวด และตัดชำระเงินต้นก่อนเป็นอันดับแรก

(4) ข้อกำหนดอื่น ๆ

(4.1) กรณีที่ลูกค้ามีการผิวนัดชำระหนี้ระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.6 (1) – (3) มาถือปฏิบัติด้วย

(4.2) กรณีที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีการขายหรือโอนหนี้ที่ให้แก่ซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เป็นการส่วนตัวไปยังผู้ประกอบการอื่นหรือบุคคลอื่น ผู้ประกอบการธุรกิจต้องนำส่งข้อมูลทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับหนี้ที่ขายหรือโอน เช่น สัญญาดารงการผ่อนชำระหนี้ รวมถึงประวัติการจ่ายและการค้างชำระหนี้ ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจหรือบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนหนี้ด้วย เพื่อให้ผู้ประกอบการธุรกิจหรือบุคคลที่รับซื้อหรือรับโอนหนี้สามารถติดตามดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้และลำดับการตัดชำระหนี้ต่อจากผู้ประกอบการธุรกิจเดิมได้อย่างต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การคิดดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้ ในกรณีการให้เช่าซื้อแก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาที่มีวัตถุประสงค์ในการนำรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์เพื่อใช้ทางการค้าหรือธุรกิจของตนเอง การให้เช่าซื้อแก่ลูกค้านิติบุคคล และการให้เช่าแบบลีสซิงแก่ลูกค้าทุกประเภท ให้ถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคิดดอกเบี้ยผิวนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้

4.3.7 การให้บริการทางการเงินอย่างรับผิดชอบและเป็นธรรมสำหรับการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิงแก่ลูกค้าทุกประเภท

ให้ผู้ประกอบการธุรกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

4.3.8 การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) สำหรับการให้เข้าซื้อ และการให้เข้าแบบลิสซิ่งแก่ลูกค้าทุกประเภท

ให้ผู้ประกอบธุรกิจถือปฏิบัติตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วย หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

4.4 การเปิดเผยข้อมูลการถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษ

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองลูกค้า กรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจ ในการจัดการของผู้ประกอบธุรกิจ ถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษอันเนื่องมาจากการไม่ควบคุมดูแล ผู้ประกอบธุรกิจให้ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจเปิดเผยข้อมูลการถูกเปรียบเทียบปรับ หรือถูกกล่าวโทษดังกล่าวตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) โดยอนุโลม

4.5 บทเฉพาะกาล

บรรดาสัญญาเช่าซื้อและให้เข้าแบบลิสซิ่งที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ทำกับลูกค้าก่อนวันที่ ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้คงบังคับใช้ตามที่กำหนดในสัญญาหรือข้อตกลงนั้นได้จนกว่าจะมีการชำระหนี้ ตามสัญญาดังกล่าวเสร็จสิ้น โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องถือปฏิบัติเพิ่มเติมตามข้อ 4.3.1 ข้อ 4.3.3 และ ข้อ 4.3.6 (3) ด้วย

5. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2569 เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 7 ตุลาคม 2569

(นายวิทัย รัตนากร)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายการกำกับสถาบันการเงิน

ฝ่ายนโยบายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ RLP-RPD@bot.or.th สำหรับข้อ 4.3.2 และข้อ 4.3.8

FCPolicyDiv@bot.or.th สำหรับข้อ 4.3.1 และข้อ 4.3.3 – 4.3.7

เอกสารแนบ 1

ขอบเขตการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

หลักเกณฑ์ ธุรกรรม	4.3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียกเก็บและการเปิดเผยข้อมูล ดอกเบี้ย ค่าบริการ และ เบี้ยปรับ	4.3.2 การเรียกเก็บ ดอกเบี้ย	4.3.3 ประเภทและ รายการ ค่าบริการ และเบี้ยปรับ	4.3.4 การจัดทำ ตารางแสดง ภาระหนี้	4.3.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชี หรือการเลิกสัญญา ก่อนกำหนด		4.3.6 การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และ การตัดชำระหนี้			4.3.7 การให้บริการทางการเงิน อย่างรับผิดชอบ และเป็นธรรม	4.3.8 การใช้บริการจาก ผู้ให้บริการ ภายนอก (Outsourcing)	
					การกำหนดเงื่อนไข ในสัญญาและแจ้ง ให้ลูกค้าทราบ ในกระบวนการ ขาย	การกำหนด ส่วนลด ดอกเบี้ยเข้า ชื้อที่ยังไม่ถึง กำหนดชำระ	อัตราดอกเบี้ย ผิดนัดชำระหนี้	ฐาน การคำนวณ	ลำดับการตัด ชำระหนี้			
ผู้ประกอบการธุรกิจการให้สินเชื่อ											- ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) - ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการให้สินเชื่ออย่างรับผิดชอบและเป็นธรรม (Responsible Lending) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ให้สินเชื่อ แก่บุคคลธรรมดา เพื่อใช้ส่วนตัว	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓			
ให้สินเชื่อ แก่บุคคลธรรมดา เพื่อการค้า	✓		✓	✓	✓		ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และ การตัดชำระหนี้					
ให้สินเชื่อ แก่นิติบุคคล	✓				✓							
ผู้ประกอบการธุรกิจการให้เช่าแบบลีสซิ่ง												
ให้เช่าแบบลีสซิ่ง แก่บุคคลธรรมดา	✓		✓		✓							
ให้เช่าแบบลีสซิ่ง แก่นิติบุคคล	✓				✓							

รายการค่าบริการที่ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถเรียกเก็บได้

ผู้ประกอบการธุรกิจการให้เช่าซื้อและให้เช่าแบบสลิซซิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดาสามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายที่ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจ่ายให้แก่บุคคลอื่นหรือหน่วยงานภายนอก โดยมีหลักฐานการชำระเงินที่สามารถตรวจสอบได้ หรือค่าใช้จ่ายที่ทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานของผู้ประกอบการธุรกิจเพิ่มขึ้น อันเนื่องมาจากการให้บริการแก่ลูกค้าหรือการผลิตชำระหนี้ของลูกค้าแล้วแต่กรณี ตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์ข้อ 4.3.3 (1.2) ตามรายการ ดังนี้

- 1) ค่าตรวจสอบข้อมูลเครดิต
- 2) ค่าสำรวจและประเมินราคาารถ
- 3) ค่าเบี้ยประกันภัย
- 4) ค่าใช้จ่ายในการชำระเงินผ่านช่องทางของผู้ประกอบการธุรกิจอื่น เช่น การชำระโดยหักบัญชีหรือผ่านเคาน์เตอร์ของผู้ประกอบการธุรกิจอื่น การชำระโดยเช็คหรือธนาคาติทางไปรษณีย์
- 5) ค่าธรรมเนียมการรับมอบอำนาจในการทำนิติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าซื้อหรือการให้เช่าแบบสลิซซิงกับหน่วยงานราชการแทนลูกค้า ตามที่ลูกค้าร้องขอ
- 6) ค่าขอสำเนาใบแจ้งยอดบัญชีของแต่ละงวด (ชุดที่ 2 เป็นต้นไป) ตามที่ลูกค้าร้องขอ
- 7) ค่าชุดโอนกรรมสิทธิ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป ตามที่ลูกค้าร้องขอ
- 8) ค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนสัญญาตามที่ลูกค้าร้องขอ¹
- 9) ค่าใช้จ่ายกรณีเช็คคืน (กรณีเช็คของผู้ประกอบการธุรกิจอื่น)
- 10) ค่าใช้จ่ายกรณีเงินในบัญชีไม่พอจ่าย (กรณีชำระโดยการหักบัญชีกับผู้ประกอบการธุรกิจอื่น)
- 11) ค่าติดตามทวงถามหนี้² ตามกฎหมายว่าด้วยการทวงถามหนี้

ทั้งนี้ ค่าบริการข้างต้นให้หมายรวมถึงค่าบริการอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บจากลูกค้าเพื่อให้บริการอย่างเดียวกัน ไม่ว่าจะเรียกชื่อว่าอย่างไรก็ตาม

¹ ผู้ประกอบการธุรกิจเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนสัญญาตามที่ลูกค้าร้องขอ สำหรับการให้เช่าซื้อรถยนต์หรือรถจักรยานยนต์แก่ลูกค้าบุคคลธรรมดา ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการส่วนตัว ได้ไม่เกิน 2,500 บาท

² ค่าติดตามทวงถามหนี้ หมายถึง ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ ในการทวงถามหนี้

ตัวอย่างตารางแสดงภาระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

ตัวอย่าง

- ลูกค้าทำสัญญาเช่าซื้อ ราคารถยนต์ 107,000 บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
- ระยะเวลาผ่อนชำระ 12 เดือน
- อัตราดอกเบี้ยคงที่ (flat interest rate) 8.00% ต่อปี [คิดเป็นอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate) 14.45% ต่อปี]
- ค่างวดเช่าซื้อต่อเดือน = 9,630 บาท (รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม)
- กำหนดส่วนลดกรณีลูกค้ามีความประสงค์จะขอชำระเงินค่าเช่าซื้อทั้งหมดในคราวเดียวเพื่อปิดบัญชีค่าเช่าซื้อ ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องให้ส่วนลดดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระตามสัญญาเช่าซื้อแก่ลูกค้า ดังนี้
 - ชำระค่างวดมาแล้วไม่เกินหนึ่งในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา
ให้ได้รับส่วนลดในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละหกสิบของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ
 - ชำระค่างวดมาแล้วเกินกว่าหนึ่งในสามแต่ไม่เกินสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา
ให้ได้รับส่วนลดในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ
 - ชำระค่างวดมาแล้วเกินกว่าสองในสามของค่างวดเช่าซื้อที่ระบุไว้ในสัญญา
ให้ได้รับส่วนลดทั้งหมดของดอกเบี้ยเช่าซื้อที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ

ตารางแสดงภาระหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

งวดที่	วันชำระ ค่าเช่าซื้อ (วัน/เดือน/ปี)	จำนวนเงิน ค่าเช่าซื้อ (รายงวด)	การนำเงินค่างวดเช่าซื้อไปชำระ			จำนวนเงิน ค่าเช่าซื้อคงค้าง		ส่วนลด ดอกเบี้ย เช่าซื้อ
			เงินต้น	ดอกเบี้ย ค่าเช่าซื้อ	ภาษี มูลค่าเพิ่ม	เงินต้น คงค้าง	ดอกเบี้ย เช่าซื้อ	
1	5 ม.ค. 68	9,630	7,796	1,204	630	92,204	6,796	4,077
2	5 ก.พ. 68	9,630	7,890	1,110	630	84,315	5,685	3,411
3	5 มี.ค. 68	9,630	7,985	1,015	630	76,330	4,670	2,802
4	5 เม.ย. 68	9,630	8,081	919	630	68,250	3,750	2,250
5	5 พ.ค. 68	9,630	8,178	822	630	60,071	2,929	2,050
6	5 มิ.ย. 68	9,630	8,277	723	630	51,795	2,205	1,544
7	5 ก.ค. 68	9,630	8,376	624	630	43,419	1,581	1,107
8	5 ส.ค. 68	9,630	8,477	523	630	34,942	1,058	741
9	5 ก.ย. 68	9,630	8,579	421	630	26,362	638	638
10	5 ต.ค. 68	9,630	8,683	317	630	17,680	320	320
11	5 พ.ย. 68	9,630	8,787	213	630	8,893	107	107
12	5 ธ.ค. 68	9,630	8,893	107	630	-	-	-
รวม		115,560	100,000	8,000	7,560			

*หมายเหตุ ตารางดังกล่าวเป็นการแสดงการบันทึกทางบัญชีเฉพาะการผ่อนชำระค่างวดที่ตรงตามกำหนดเวลานั้น